

Logistiikka-alueiden ja Vuosaaren sataman tavara-autoliikenteen tutkimuskokonaisuus 2013

Helsingin seudun liikenne HSL tutkii syksyllä 2013 kuorma-autoliikennettä yhteensä 16 logistiikka-alueella Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Tuusulassa ja Nurmijärvellä (ks. kartta). Tutkimuksessa kerätään tietoa kuorma-autoliikenteen määrästä ja suuntautumisesta Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman HLJ 2015 valmistelua varten. Tutkimusalueet ovat seudun merkittäviä logistisia solmukohtia. Ne on poimittu tutkimukseen mukaan paikkatietoanalyysin avulla.

Tutkimusmenetelmänä käytetään yritystoimipaikkakyselyjä, raskaan liikenteen liikennelaskentoja sekä kuorma-autojen kuljettajiin kohdistettuja tienvarsihaastatteluja.

Yritystoimipaikkakyselyissä kunkin tutkimusalueen yrityksiltä kysytään tietoja rahti- ja jakeluliikenteen kuorma-autokuljetuksista sekä asiakas- ja kiinteistöhuollon kuorma-autokäynneistä toimipaikoittain. Kysely toteutetaan nettikyselynä ja kohdistetaan aluekohtaisesti aina yhteen tutkimusviikkoon. Yritystoimipaikkakyselyjä tehdään kaikilla 16 alueella, joiden lisäksi kaikkiaan 5 yhden päätoimijan alueella tehdään yritysten suorahaastatteluja.

Raskaan liikenteen liikennelaskennat toteutetaan koneellisesti alueiden ulosmenoteilla siten, että edellä mainittu tutkimusviikko sisältyy aina laskentajaksoon. Laskennassa käytettävät laitteet luokittelevat kaikki laskentapisteen kautta kulkevat autot ajoneuvotyyppin mukaan siten, että kuorma-autoliikenne saadaan erotettua laskentatuloksissa muusta liikenteestä. Laskentoja tehdään kaikkiaan 9 alueella eikä niistä aiheudu haittaa liikenteelle.

Tienvarsihaastatteluja tehdään kaikkiaan 5 alueella, joista jokaisella tehdään myös liikennelaskentoja ja yritystoimipaikkakyselyjä. Tienvarsihaastatteluissa tutkimusalueen kaikille ulosmenoteille rakennetaan yhdeksi arkipäiväksi vuorollaan haastattelupiste, johon liikenteenohjaaja poimii liikenteestä kuorma-autoja yhden auton kerrallaan lyhyttä haastattelua varten. Yksittäinen haastattelu kestää noin 3 minuuttia ja siinä kirjataan tiedot matkan lähtö- ja määräpaikasta, käytettävästä ajoreitistä, kuljetettavasta tavarasta sekä ajoneuvon tyypistä ja kansallisuudesta. Kunkin tutkimusalueen kaikki ulosmenotiet käydään haastatteluissa läpi alueen tutkimusviikon aikana. Osassa tutkimuspisteistä haastattelut tehdään paikan päällä, osassa kuljettajille jaetaan vain ohjeet osallistumisesta nettihaastatteluun. Kaikkia kuorma-autoja ei poimita haastatteluun, mutta haastattelupaikalla tulee toimia liikenteenohjaajan ja haastattelijan ohjeiden mukaan.

Sekä yritysten että kuljettajien osallistuminen tutkimukseen on vapaaehtoista, mutta mitä useammasta toimipaikasta ja kuljetuksesta vastauksia saadaan, sitä laadukkaampaa aineistoa seudun liikennejärjestelmätyö saa käyttöönsä, jolloin myös elinkeinoelämän kuljetustarpeet on mahdollista ottaa paremmin huomioon seudun liikennejärjestelmätyössä. Pyrimme tekemään kenttätutkimukset siten, että niistä aiheutuisi kuljetuksille ja muulle liikenteelle mahdollisimman vähän haittaa. Käsittelemme ja säilytämme kaikkia saamiamme tietoja luottamuksellisesti emmekä julkaise niitä missään yhteydessä sellaisessa muodossa, että siitä voisi päätellä jonkin yksittäisen yrityksen tai kuljetuksen tietoja.

Tutkimusta on valmisteltu huolellisesti jo pari vuotta. Vuonna 2012 siihen liittyen tehtiin pilottitutkimus Tuupakan logistiikka-alueella Vantaalla sekä matkustajasatamien tavara-autoliikenteen tutkimus Helsingissä. Syksyllä 2013 kenttätutkimukset alkavat koetutkimuksella 13.8. mutta muutoin varsinaiset kenttätutkimukset tehdään syys-marraskuun aikana. Tutkimuksen tulokset tulevat käyttöön keväällä 2014.

HSL:n edustajana tutkimuksessa toimii Pekka Rätty (puh. 040 738 6559), joka vastaa myös tutkimusta koskeviin tiedusteluihin. Tutkimuksen käytännön toteutuksesta huolehtii Carement Oy ja siihen liittyvistä liikennelaskennoista Nevia Oy.